

УДК 811.111'373.49

К. О. Кантур,

кандидат філологічних наук, доцент
(Національний університет "Одеська юридична академія")

kkantur@mail.ru

ЯВИЩЕ ЕВФЕМІЇ В АНТРОПОСЕМІЧНІЙ КОНЦЕПТУАЛЬНІЙ СФЕРІ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, ФРАНЦУЗЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ)

У статті висвітлено питання, пов'язані з функціонуванням евфемізмів в антропосемічній концептуальній сфері, шляхом визначення факторів, що обумовлюють поновлення евфемістичного простору новими одиницями. Виокремлено та описано механізми евфемістичної вербалізації антропосемічних концептів у різносистемних мовах (англійській, французькій, українській і російській), а також проаналізовано основні функції антропосемічних евфемізмів у різних сферах комунікації.

Проблеми антропосемічної евфемії як комплексного системно-комунікативного явища розглядалися різними дослідниками як у нашій країні, так і за кордоном. Лексикографічні проблеми англосовітської евфемії знаходились у центрі уваги таких дослідників, як Б. Холдер [1], Дж. Німан [2], Х. Роусон [3], що призвело до появи відповідних словників евфемізмів. Соціолінгвістичні аспекти евфемії було розглянуто в студіях Л. Вісон [4], Ю. Зацного [5], А. Кацева [6], А. Остроух [7]. Семантичні особливості евфемізмів були об'єктом дослідження Н. Потапової [8], М. Царьової [9] тощо. Чисельні публікації українських науковців, таких як І. Борисенко, В. Великорода, О. Гармаш, О. Селіванова, В. Тхір, О. Манютіна, свідчать про поглиблений науковий інтерес щодо вивчення питання функціонування евфемізмів у різних типах дискурсу.

Актуальність дослідження визначається гострою необхідністю вивчення антропосемічної евфемії, а також проблем лінгвосемантичних механізмів антропосемічної евфемії та питань впливу різних чинників на рівень активності евфемістичних процесів з урахуванням новітніх тенденцій і реалій сьогодення.

Мета дослідження – вивчення процесів евфемії та функціонування евфемізмів антропосемічної лінгвоконцептуальної сфери в різних комунікативних ситуаціях.

Автором виокремлено та описано механізми евфемістичної вербалізації антропосемічних концептів у різносистемних мовах та встановлено основні функції антропосемічних евфемізмів у різних сферах комунікації.

У дослідженні було використано співвідносний і дистрибутивний методи, які застосовувалися для визначення місця евфемізмів у синонімічних рядах та виявлення їх конотативної суті.

Автором розглянуто антропосемічні евфемізми (найбільш невивчену сферу евфемії), надано їхні кількісно-якісні характеристики, описано широко вживані способи утворення евфемізмів у чотирьох зазначених мовах, визначено лінгвоконцептуальні сфери найактивнішої евфемізації.

Дослідження показало, що сфера анатомічних особливостей і фізіологічних процесів через відсутність в них естетичної складової залишається сферою активної евфемізації, незважаючи на тенденції до універсальної відкритості всіх ланок життя, у тому числі інтимно-фізіологічної. В основі евфемізації лежить прагнення до максимальної десексуалізації найменувань (наприклад, у російській мові: "больной подзапой" замість "больной сифилисом") або його дефізіологізації (наприклад, в англійській мові: "having (a) Malta dog" у значенні "suffering from diarrhea") за рахунок переходу небажаних або табуованих сем до імплікаціоналу значення.

На основі аналізу лінгвістичних словників було визначено, що евфемізації підлягають усі кваліфікатори й номінанти антропометричного та анатомічного характеру, які відображають ті особливості, що не відповідають сучасному еталону краси й естетичному стандарту. Особливо активно процеси евфемізації охоплюють мікрополя "надлишкова вага" (в англ. мові: "calorie counter" та ін.); "низькорослість" (в англ. мові (20 одиниць): "vertically challenged"); "відсутність волоссяного покриву на голові" (у французькій мові (17 одиниць): "qui n'a pas de gazon sur la terrasse"; "qui n'a plus de fil sur sa boutine"; "qui n'a plus de mousse sur le caillou"); "дефекти нерцепції" і, передусім, мікрогруп "глухота" (в англ. мові: "aurally challenged") та "сліпота" (в англійській мові (7 одиниць): "optically challenged"; в укр. мові (1 одиниця): "із проблемами зору").

Аналіз матеріалу засвідчив, що евфемізації підлягають багато слів і виразів, які вказують на відхилення психічного характеру (ідіотизм, шизофренія тощо) з використанням різноманітних механізмів евфемізації, наприклад, в англ. мові (36 одиниць): "not very clever" (літота); в укр. мові (9 одиниць): "які відрізняються рефлексією творчої особистості" (детермінологізація); у франц. мові (10 одиниць): "qui a une santé" (антифразис) та ін.

Узагальнення словникових даних та матеріалу з текстів художньої літератури дало змогу дійти висновку, що у всіх аналізованих мовах спостерігається достатньо велика кількість евфемізмів, які пов'язані з нетрадиційною сексуальною орієнтацією і різними сексуальними збоченнями.

Особливо багато евфемізмів, які вказують на сексуальні відхилення, було зафіксовано в англ. мові (більше 60 одиниць), зокрема: "aesthete"; "funny"; "Uranian" та ін. (для порівняння: в укр. мові – 6

одиниць; у франц. та рос. мовах – 3 і 7 одиниць відповідно). Однак, варто зазначити, що спостерігається багато периферійних елементів з недостатнім ступенем герметичності небажаних змістів ("*having unnatural acts*"; "*having the English disease*"; "*engaged in doubtful sexuality*" та ін.).

Найактивніший евфемізації підлягають лексеми і лексикалізовані словосполучення, які вказують на хворих важкими або невиліковними хворобами (рак, СНІД та ін.). Так, у російській мові "*раковий больной*" за допомогою генералізації перетворюється в "*человека с опухолью*". Аналогічний спосіб евфемізації застосовується в інших мовах, наприклад, в англійській: "*a person having a growth*"; в українській мові "*людина, яка має пухлину*" тощо.

Активна евфемізація відбувається і в мікрогрупі "*венеричні захворювання*", передусім, в мікропідгрупі "*хворий на сифіліс*" (наприклад, в англ. мові (19 одиниць): "*having a disease of love*"; в укр. мові (5 одиниць): "*безносий*"; у франц. мові (2 одиниці): "*qui a mal de Naples*" та ін.).

На основі аналізу словників схарактеризовано евфемістичні найменування, які, вуалюючи різноманітні фізичні недоліки й психічні відхилення, не дозволяють розглядати носія цих недоліків як убогу особистість, а змушують оцінювати його як людину з особливими специфічними якостями. Завдяки цим евфемізмам особистість не десоціалізується, не відчужується від інших людей, а розглядається як рівноправний член суспільства. Евфемія в цій сфері допомагає актуалізувати одну з найважливіших ідеологем, на якій ґрунтується політкоректність, – "багатство в різноманітності". Домінуючими у цих випадках є семи "*особливий*", "*специфічний*", які витісняють семи "*дефект*", "*недолік*", "*відхилення*".

Внаслідок дослідження зроблено висновок, що в мовах тих країн, де суспільство вимогливо ставиться до політкоректності, вважаючи її одним з індикаторів демократизації всіх сфер життя (англійська, французька мови), спостерігається більш високий ступінь евфемізації у сфері психофізіологічних характеристик особистості, ніж у мовах (українська, російська), що функціонують у країнах із менш розвинутою системою демократичних інститутів, де принципи загальної рівності людей і розвиток можливостей ще не став імперативом.

У макрополі "*Смерть*" в якості евфемістичних синонімів антецедента "*померлий*" в усіх аналізованих мовах характерним є використання елементів, які взяті з фідеїстичної донорської області (біблейські алюзії). У російській мові (5 елементів) можна знайти, наприклад, "*призваний Богом*"; у франц. мові (23 одиниці) – "*qui a rendu son âme a Dieu*"; в англ. мові (40 одиниць) – "*gathered to God*" та ін. У французькій та англійській мовах мають місце також евфемізми-алюзії на міфологічні сюжети: "*qui a bu le Styx*"; "*who passed to the other side of the Styx*".

Одним із головних асоціатів у всіх мовах є "*перехід до іншого світу*", де життя не закінчується, а продовжується, хоча й в іншій якості: у рос. мові: "*ушедший в мир иной*"; в англ. мові: "*who entered the next world*". У французькій мові спостерігається багато метафоричних утворень, які мають не піднесену, а профанну, приземлену, основу, зокрема пов'язану з фінансовою діяльністю та діловодством: "*deposé son bilan*", "*deposé son mandat*", "*qui a avalé son bulletin de naissance*" та ін.

У макрополі "*Вік*" евфемія, передусім, стосується елементів мікрополя "*Старість*". У всіх аналізованих мовах слова і вирази з такими негативними семами, як "*наближення смерті*", "*немічність*", "*психічні відхилення*", при евфемізації витісняються словами і виразами, де на перший план висувуються меліоративні семи "*досвід*", "*мудрість*", "*розсудливість*". Наприклад, в англійській мові можна знайти евфемістичний кваліфікатор "*wise*"; у французькій мові – "*experimenté*"; в українській – "*з великим досвідом*".

Практично у всіх досліджуваних мовах спостерігаються евфемізми, які утворені в результаті зсуву (переміщення) за віковою шкалою у бік зменшення віку, наприклад, замість слів та словосполучень з експлікованою семою "*старий*" використовуються вирази із семою "*середнього віку*" (в англ. мові (20 одиниць): "*of middle age*"; у франц. мові (14 одиниць): "*dans son midi*"; в укр. мові (13 одиниць): "*середнього віку*"; в рос. мові (8 одиниць): "*среднего возраста*").

Стійким асоціатом у мікрополі "*Старість*" у всіх мовах є меліоратив з базовою семою "золотий" (наприклад, в укр. мові: "*що переживає свій золотий вік*"; у рос. мові: "*переживающий золотую пору своей жизни*"; у франц. мові: "*en âge d'or*"; в англ. мові: "*golden-ager*").

Під час евфемізації у сфері соціальних характеристик відбувається витіснення сем, які підкреслюють низький соціальний статус особистості. Забороненими тут є семи "*бідний*", "*безробітний*", "*звільнений*", а також слова з актуалізованими семами, що вказують на підневільний стан людини (прислуга, servant).

У процесі евфемізації у мікрополі "*Безробіття*" на перше місце часто виходять слова і вирази з актуалізованими семами "*свобода вибору*" та "*відпочинку*" (в укр. мові (15 одиниць): "*вільний*"; в англ. мові (47 одиниць): "*free*"; "*having leisurely time*"), які вуалюють соціальні вади суспільства й покликані перекласти відповідальність з держави на самого потерпілого. В основі цілої низки периферійних метафоричних і метонімічних евфемізмів лежить концепт "*падіння*", "*рух донизу*". Наприклад, у франц. мові (8 одиниць): "*mis a pied*"; в укр. мові: "*який вилетів із сідла*".

У деяких евфемізмах цього мікрополя підкреслюється саме тимчасовий характер негарздів, які пов'язані з втратою роботи (наприклад, в англ. мові: "*between jobs*", в укр. мові: "*у резерві*", у рос. мові (13 одиниць): "*в поисках более интересной работы*" та ін.).

У процесі евфемізації у сфері низького соціального стану у всіх аналізованих мовах широко використовуються так звані престижні слова, які дозволяють вербально підняти цей стан. В англійській мові такими маркерами престижності є слова "engineer"; "officer"; "operator" (наприклад, "animal welfare officer" в значенні "dog-catcher"; "waste-reduction engineer" в значенні "garbage man" та ін.).

В українській та російській мовах в якості престижних слів нерідко виступають відповідно "майстер" та "мастер" ("мастер машинного доення" замість "доярка" чи "майстер салону краси" замість "перукар").

У французькій мові ці ж функції часто виконують титули і дворянські звання. Наприклад, "тюрелмник" перетворюється в "compte de canton", а домашня робітниця – "marquise de la fourchette".

Евфемізації підлягають слова й вирази, що вказують на підневільний стан людини (наприклад, "домробітниця" в укр. мові: "помічниця", у рос. мові: "помощница", в англ. мові: "domestic lady").

Було виявлено, що одну з найбільш поширених евфемістичних зон в усіх мовах утворюють евфемістичні синоніми синонімічного ряду (СР) із домінантою "новія". Особливо багато їх в англійській мові (більше 80 одиниць) і у французькій мові (біля 40 одиниць). У російській (19 одиниць) та українській мовах (13 одиниць) їх нараховується менше, але відповідні ряди активно поповнюються усе новими елементами (у рос. мові: "маргаритка"; "букетик" [10]; в укр. мові: "дівчина, яка відробляє костюми від Валентино" [11] та ін.).

Дослідження показало, що в процесі евфемізації номінантів і кваліфікаторів декласованих і злочинних елементів забороненими є слова та вирази, де актуалізуються семи "злочинець", "незаконний", "корумпований". Часто вони замінюються словами і виразами, які знімають відповідальність за ці протизаконні дії з особи, яка їх вчинила (наприклад, в англ. мові: "socially disoriented person" замість "criminal"), а також слова й вирази, що надають протиправним діям зовнішній законний характер (в англ. мові: "tax collector" в значенні "extortionist"; у франц. мові: "qui fait son bis(e)ness(e)" у значенні "filon"; в укр. мові: "посередник" у значенні "хабарник"; у рос. мові: "человек, занимающийся благотворительной деятельностью" в значенні "взятодатель" та ін.). Перегини в плані дотримання політкоректності іноді призводять до появи абсурдних евфемізмів, наприклад, в англійській мові застосовується евфемістичний вираз "a person of alternative honesty", що означає "a thief".

У процесі евфемізації номінантів і кваліфікаторів з мікрополя "Незаконна діяльність" забороненими є слова, в яких наявні експліковані семи "шпигунська діяльність", "незаконна діяльність", "диверсія".

У всіх аналізованих мовах евфемізація в цьому мікрополі здійснюється, головним чином, за рахунок генералізації (в англ. мові: "operative worker", у рос. мові "агент", в укр. мові "робітник служби супроводження" та ін.).

Водночас, було визначено, що існують і специфічні для певних соціокультур слова й вирази. Так, якщо епонім "Джеймс Бонд" зрозумілий у багатьох країнах світу, то епонім "Штірліц", добре відомий носіям української та російської мов, які проживають на території колишнього СРСР, є мало зрозумілим або взагалі незрозумілим для носіїв англійської й французької мов, оскільки вони погано знайомі з радянською літературою і радянським кінематографом.

Англомовний метонімічний евфемізм "a plumber", що зародився в США, практично немає аналогів в інших мовах, оскільки пов'язаний з Уотергейтською справою: співробітники спецслужб Республіканської партії переховувались у приміщенні для водопровідників перед нелегальним проникненням на територію штаб-квартири демократів.

Загалом аналіз показав, що процеси евфемізації у сфері антропосемічних концептів відбуваються дуже активно, що призводить до збагачення вказаних мов новими словами та виразами, а також до подальшого розвитку полісемії вже існуючих лексичних одиниць.

Дослідження показало, що як засіб, що забезпечує успіх мовного спілкування, евфемія виконує низку функцій, найважливішими з яких є фатична функція (контактоустановлююча); функція блокування конфліктогенної ситуації і функція збереження іміджу – свого або співрозмовника, а також третіх осіб. Евфемія також виконує функцію створення іронічного ефекту, етично-мітигаційну, іделогічно-дійову та рекламну функції. З метою забезпечення успішної комунікації адресанту необхідно встановити контакт із адресатом. В умовах конкретної комунікації евфемія виконує фатичну функцію (наприклад, використання "престижних слів" або меліоративних кваліфікаторів з тією метою, щоб ілокутивна сила промови була достатньою для досягнення перлокутивного ефекту виконання прохання). Дуже важлива функція, що забезпечує успішну комунікацію, – функція збереження "обличчя" як власного, так і "обличчя" співрозмовника або третьої особи (наприклад, підвищення самооцінки співрозмовника за допомогою акту "комунікації-заспокоєння").

Було виявлено, що поява в дискурсі евфемізмів може бути зумовлена двома чинниками: внутрішньою мотивацією та зовнішнім стимулом. У першому випадку евфемізми можуть з'являтися у мовленні співрозмовника, не маючи зовнішнього впливу репліки-стимулу. Комунікант буде намагатися зберегти власний імідж або підняти престиж іншої особи, керуючись власними міркуваннями. З іншого боку, евфемізми можуть з'являтися у мовленні співрозмовника в результаті імпульсу від репліки-стимулу іншого комуніканта. У цьому випадку евфемізми використовуються з метою підвищення самооцінки

співрозмовника, захисту від нападів з боку комуніканта. Спілкування комунікантів, таким чином, на певному етапі має характер діалогу-спору. За наявності спроб блокувати конфліктну ситуацію діалог може перейти з діалогу-спору до форми діалогу-унісону із використанням різних засобів мітигації, зокрема евфемізмів. Більше того, саме евфемізми стануть основою подібного діалогу-унісону. Таким чином, евфемізми виконують функцію засобу примирення, зняття конфліктогенної ситуації.

Одержані результати дослідження дали змогу зробити наступні висновки. Головним імпульсом появи активної евфемізації в антропосемічній сфері є наявність значної кількості лексико-семантичних лакун, створених у результаті появи цілої низки небажаних або заборонених слів, табування яких зумовлене етичними чи іншими конвенціями прагматичного характеру, що склалися під час виникнення комунікативних схем (фреймів), які передбачають наявність мітигаційних компонентів.

У процесі евфемізації застосовуються різні лінгвосемантичні механізми. У всіх чотирьох аналізованих мовах найчастіше використовуються прийоми генералізації, метафоризації і метонімізації у різних модифікаціях. Водночас, кожна мова відрізняється і своїми особливостями. Передусім, це стосується французької мови (тут спостерігається більше, ніж в інших мовах, використання міфологічних алюзій; використання престижних слів із сфери дворянських титулів, підвищена евфемістична активність окремих мікрополів).

Евфемізми не є розрізненими, хаотичними мовними утвореннями. Вони вступають у системні відношення з іншими одиницями, у тому числі, з тими, які репрезентують той самий концепт, зокрема вони входять до СР різних лінгвоконцептуальних рівнів, утворюючи в них свою евфемістичну зону (ЕЗ). Елементи ЕЗ одного синонімічного ряду знаходяться не тільки в еквонімічних відношеннях, але й можуть мати градуальні кореляції, а також відрізнятися у стилістичному плані.

У чотирьох проаналізованих мовах є як загальні сфери підвищеної евфемістичної активності (наприклад, мікрополе "*Представники неprestижних професій*"), так і специфічні для конкретної мови. Якщо в англійській, російській і українській мовах ці сфери часто збігаються, то у французькій мові спостерігаються свої особливості (наприклад, підвищена евфемізація у мікрополі "*відсутність волоссяного покрыва на голові*").

У конкретних комунікативних ситуаціях антропосемічні евфемізми виконують різні функції, найважливішими з яких є функція фатична (контактоустановлююча); функція збереження обличчя (іміджу); функція блокування конфліктогенної ситуації; функція створення іронічного ефекту; ідеологічно-дієва функція; етично-мітигаційна та рекламна функція.

Перспектива подальших досліджень за обраною темою полягає у вивченні особливостей виникнення комунікативних схем (фреймів), які передбачають наявність мітигаційних компонентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Holder B. A Dictionary of Euphemisms : How not to Say what you Mean / B. Holder. – Oxford : University Press, 2008. – 412 p.
2. Neaman J. A Dictionary of Euphemisms / J. Neaman, C. Silver. – London : Unwin Paperbacks, 1984. – 320 p.
3. Rawson H. A Dictionary of Euphemisms and other Doubletalk / H. Rawson. – London & Sidney : Macdonald & Co., 1983. – 312 p.
4. Виссон Л. Язык оптимистов и политкорректность / Л. Виссон // Русские проблемы в английской речи. Слова и фразы в контексте двух культур. – М. : Р. Валент, 2003. – С. 29–48.
5. Зацний Ю. А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний. – Львів : Паіс, 2007. – 228 с.
6. Кацев А. М. Эвфемизм в современном английском языке. Опыт социолингвистического описания : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / А. М. Кацев. – Л. : Ленинградский гос. пед. ин-т им. А. И. Герцена, 1977. – 22 с.
7. Остроух А. В. "Политическая корректность" в США : культурологический аспект проблемы : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. культурологии : спец. 24.00.02 "Историческая культурология" / А. В. Остроух. – М. : Москов. пед. гос. ун-т, 1998. – 25 с.
8. Потапова Н. М. Особенности семантики эвфемизмов (на материале английского языка делового общения) / Н. М. Потапова // Вестник Московского университета. – Сер. 9 : Филология. – 2009. – № 1. – С. 126–134.
9. Царева М. Р. Эвфемизмы как лингвистическое явление (на материале совр. англ. языка) / М. Р. Царева, И. О. Реунова // Некоторые проблемы германской филологии. – Пятигорск, 2000. – С. 31–39.
10. Аксенов В. Остров Крым / В. Аксенов // Юность. – 1989. – Т. 1 – С. 35–48 ; Т. 2 – С. 33–57 ; Т. 3 – С. 28–45 ; Т. 4 – С. 46–64 ; Т. 5 – С. 38–61.
11. Кононенко Є. Зрада / Є. Кононенко. – Львів : Кальварія, 2002. – 160 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Holder B. A Dictionary of Euphemisms : How not to Say what you Mean / B. Holder. – Oxford : University Press, 2008. – 412 p.
2. Neaman J. A Dictionary of Euphemisms / J. Neaman, C. Silver. – London : Unwin Paperbacks, 1984. – 320 p.
3. Rawson H. A Dictionary of Euphemisms and other Doubletalk / H. Rawson. – London & Sidney : Macdonald & Co., 1983. – 312 p.

4. Visson L. Yazyk optimistov i politkorrektnost' [Optimists' Language and Political Correctness] / L. Visson // Russkie problemy v angliiskoi rechi. Slova i frazy v kontekste dvukh kul'tur [Russian Problems in the English Speech. Words and Phrases in the Context of Two Cultures]. – M. : R. Valent, 2003. – S. 29–48.
5. Zatsnyi Yu. A. Suchasnyi anglomovnyi svit i zbagachennia slovnykovogo skladu [The Modern English World and the Enrichment of the Word Stock] / Yu. A. Zatsnyi. – L'viv : Pais, 2007. – 228 s.
6. Katsev A. M. Evfemizm v sovremennom angliiskom yazyke. Opyt sotsiolingvisticheskogo opisaniia [Euphemism in the Modern English Language. The Experience of the Social Linguistic Depiction] : avtoref. dis. na soiskanie uch. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germanskii yazyki" / A. M. Katsev. – L. : Leningradskii gos. ped. in-t im. A. I. Gertsena, 1977. – 22 s.
7. Ostroukh A. V. "Politicheskaiia korrektnost' " v SSHA : kul'turologicheskii aspekt problemy ["Political Correctness" in the USA : the Culturological Aspect of the Problem] : avtoref. dis. na soiskanie uch. stepeni kand. kul'turologii : spets' 24.00.02 "Istoricheskaiia kul'turologiia" / A. V. Ostroukh. – M. : Moskov. ped. gos. un-t, 1998. – 25 s.
8. Potapova N. M. Osobennosti semantiki evfemizmov (na materiale angliiskogo yazyka delovogo obshcheniia) [The Peculiarities of Euphemism Semantics (on the Material of the English Business Language)] / N. M. Potapova // Vestnik Moskovskogo universiteta [The Moscow University Journal]. – Ser. 9 : Filologiia. – 2009. – № 1. – S. 126–134.
9. Tsareva M. R. Evfemizmy kak lingvisticheskoe yavlenie (na materiale sovr. angl. yazyka) [Euphemisms as the Modern Linguistic Phenomenon (on the Material of the Modern English Language)] / M. R. Tsareva, I. O. Reunova // Nekotorye problemy germanskoi filologii [Some Problems of the German Philology]. – Piatigorsk, 2000. – S. 31–39.
10. Aksenov V. Ostrov Krym [The Crimean Island] / V. Aksenov // Yunost' [The Youth]. – 1989. – T. 1 – S. 35–48 ; T. 2 – S. 33–57 ; T. 3 – S. 28–45 ; T. 4 – S. 46–64 ; T. 5 – S. 38–61.
11. Kononenko E. Zrada [Treachery] / E. Kononenko. – L'viv : Kal'variia, 2002. – 160 s.

Матеріал надійшов до редакції 11.05. 2012 р.

***Kantur K. A. Явление эвфемии в антропосемичной концептуальной сфере
(на материале английского, французского, украинского и русского языков).***

Статья освещает вопросы, связанные с функционированием эвфемизмов в антропосемичной концептуальной сфере, путём определения факторов, которые обуславливают обновление эвфемистического пространства новыми единицами. Выделены и описаны механизмы эвфемистической вербализации антропосемичных концептов в разносистемных языках (английском, французском, украинском и русском), а также проанализированы основные функции антропосемичных эвфемизмов в разных сферах коммуникации.

***Kantur K. O. The Phenomenon of Euphemism in Anthroposemic Conceptual Sphere
(on the Material of English, French, Ukrainian and Russian Languages).***

The article deals with the questions of euphemisms functioning in the anthroposemantic conceptual sphere by identifying the factors, which stipulate the enrichment of the euphemistic field with new items. The mechanisms of euphemistic verbalization of anthroposemic concepts in the unrelated languages (English, French, Ukrainian and Russian) are singled out and described as well as the main functions of anthroposemic euphemisms in different spheres of communication are analyzed.